

FOAIA POPORULUI

FREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.

Europa, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI

(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petiț prima dată 14 bani, a doua oară

12 bani, a treia oară 10 bani.

Paznicii lumii vechi.

Ideile noi, de propășire, triumfă cu prețul multor jertfe. O treaptă nouă pe scara evoluției omenești înseamnă totdeauna și o zdrobire a fundamentului vechiu și copt, o învingere în această direcțiune constituie totodată și o prăbușire. După ce cei mai buni, cei mai mari ai omenimei construiesc din ideile noi edificiul lumii nouă și însuflețesc scheletul cu toată căldura sfântă a inimii lor, după ce adeseori își dau și viața pentru biruința idealului lor și pentru a documenta sinceritatea convingerii lor — vin masele mari și grele ale mulțimii, cari răzbat, cari ajung la izbândă numai după ce au plătit și ele un tribut destul de scump. Și căpeteniile și soldații lumii noi se izbesc de aceleași piedeci în drumul propășirii, se izbesc de paznicii lumii vechi.

S'ar părea că nu e firească această ciocnire. S'ar părea că propășirea trebuie să fie pe-o formă dorită și sprijinită de toată lumea. După ce menirea omenimei este: tot înainte. Născându-se din evoluția spiritului omenească, din tendința spre ușurarea, înfrumșetarea și nobilitarea vieții, s'ar părea că ideile noi trebuie să fie pe-o formă pricepute de toată lumea. Și totuși nu este așa. O însemnată parte a omenimei face excepție. Un anumit număr și fel de oameni, și-au luat în toate timpurile, cu ocaziunea prefacerilor mari, rolul de paznici îndârjiți ai lumii vechi fiind totdeauna la putere, având conducerea țărilor și a popoarelor, de cele mai multe ori și puterea armată în mâna lor — ei au opus vecinic o împotrivire îndârjită, cauzând multe pierderi celor cari voiau să croiască drumuri noi vieții.

Paznicii lumii vechi nu sunt în realitate atât de înapoiați pe cât se pare, după cum s'ar putea crede din rezistența ce opun propășirii. Dacă ei, sau majoritatea lor cel puțin, n'ar pricepe ideile noi, nu le-ar simți puterea și vitalitatea, ar da foarte puțin de lucru pionerilor civilizației ome-

nești. Ar rămânea slabi și neajutorați și ar cădea repede în șanțurile de pe laturi, lăsând drumurile slobode. Primejdia rezistenței lor zace în faptul că cei mai mulți simțesc suflul vremii, pricepe ce va să urmeze, știu cine va rămânea biruitor, și luptă ca reacționariști dintr'un stimul foarte prozaic și brutal: să nu scape din mână binele pe care-l au. Să guste, cât mai e posibil încă, toate plăcerile unei vieți comode, avute, temute; să pună de-o parte pentru ei și pentru ai lor cât mai mult din comoara, la care are drept întreaga societate.

Paznicii lumii vechi nu sunt deci nepricepuți în aceeași măsură în care sunt egoiști lacomi, lipsiți cu totul de iubirea de aproapele. Numai pentru ca să mascheze adevărata țintă ce-i împintea la rezistență se apucă paznicii lumii vechi să laude lumea veche, ordinea veche, că-i mai bună, că-i mai dreaptă, că-i mai folositoare nației sau omenimei. Numai din acest motiv se fac, dacă-i lipsă, savanți, diplomați, luptători, poeți, artiști, dar orice slujbă și-ar lua în interesul reacțiunii, o condiție rămâne neschimbată: slujba să fie bine plătită.

S'a zis adeseori: nu intelectul, nu mintea, ci inima e cauza nenorocirilor în viața omenească. Nu priceperea, ci sentimentul, pasiunile și patimile. Paznicii lumii vechi din toate timpurile scot în evidență acest adevăr. Considerațiunile aceste ne-au venit în minte citind de curând un prim articol din gazeta d-lui Rákosi Jenő „Budapesti Hirlap”. Să ne permită spațiul ziarului am reda în traducere întreg articolul. În aceste vremuri de războiu, de prefaceri uriașe pe toate terenele vieții, articolul acesta e o raritate și pare de-adreptul scris pentru a vesti, că paznicii lumii vechi în țară la noi sunt gata de luptă. Articolul e intitulat: „Dreptul electoral”.

„În discuția de două zile asupra îndemnității”, — începe articolul — nu s'a spus o singură vorbire din partea

oratorilor opoziționali și chiar cari nu fac parte în opoziție, în care vorbitorul să nu-și fi arătat dorința de-a se introduce votul universal sau cel puțin estinderea dreptului de vot actual. Oratorii aceștia — mici și mari — pe o formă își fac impresia studentului simplu care, învățând odată bine o lecție, mai târziu o mestecă pretutindenea în răspunsul său, ori cât de mult să fi înaintat în materia propusă. E adevărat, că înainte de războiu estinderea dreptului de vot a fost un punct cardinal al politicii noastre. Din lupta de veacuri a împărăției austriece împotriva tendințelor naționale ale Ungariei, nu i-au mai rămas decât această armă constituțională. (Adecă dreptul de vot universal! Tr.) În fața acestei amenințări s'au speriat însă așa de tare chiar și domnii aceia cu trecut și nume mare, (opoziția de azi. Tr.) cari părăsindu-și convingerile diametral opuse, au cercat să apuce arma din mâna lui Kristoffy. Au crezut că dacă vor introduce ei *acest venin* în organismul constituției ungare, *veninul va fi mai puțin ucigașor*. (Sublinierile sunt ale noastre. Tr.)

„De-atunci a intervenit războiul — era pe-aci să spun spre norocul nostru”. — Și mai departe: „Trebuie să trecem,, după războiu — peste felul acela de a vedea *doctrinar*, care vrea să rezolveze chestia dreptului de vot din punctul de vedere al *dreptului omenească*. Chestiunea aceasta trebuie s'o judecăm și s'o rezolvim conduși de interesele statului. Interesul acesta pretinde imperios ca numai aceia să aibă cuvântul în conducerea destinului țării, cari sunt *calificați moralicește, intelectualicește și în privința averii*. Faptul gol, că cineva s'a născut bărbat și a ajuns anul al douăzecilea sau al douăzeci și patrulea încă nu-i de-ajuns ca să aibă cuvânt în chestiunile, cari privesc țara întreagă”.

Poftim, iubiți cetitori, și vă convingeți înșivă, cum își ridică capul paznicii lumii vechi. Spațiul nu ne permite să cităm mai mult, dar credem că e de ajuns. Puțin îi pasă celui ce-a scris articolul citat, că „toți depu-

tații, și din opoziție și neopozitionali" și-au exprimat dorința de-a se introduce votul universal. Puțin îi pasă, că azi toate straturile popoarelor cer acest drept elementar, puțin le pasă, că acesta-i glasul vremii de azi! Paznicul lumii vechi ține la lumea veche, el știe de ce! Tot atât de adevărat e însă că o lume întreagă ține la biruința reformelor, ce vor forma lumea nouă!

Marea ofensivă engleză.

Berlin, 3 Iulie. — Alaltăieri a început pe râul Somme și pe amândouă laturile pârăului Ancre, pe o lărgime cam de 40 kilometri, ofensiva în masse, pe care au întreprins-o Englezii și Francezii după o bombardare foarte înverșunată cu tunuri și cu gazuri, care a ținut șapte zile și pe care au pregătit-o cu mijloace uriașe. Dela Comsecourt și până la Laboiselle dușmanul nu a putut secera nici o învingere mai de seamă, ci a suferit pierderi foarte mari. Dimpotrivă a izbutit să pătrundă în linia dintâiu a sectorului pe care-l țineau două divizii, așa că noi am crezut, că e mai bine să retragem detașamentele aceste din cele dintâiu șanțuri, complect nimicite, în pozițiile ce sunt în linia noastră primă și a doua. Materialul zidit în linia dintâiu, ca la alte prilejuri asemănătoare, l'am pierdut, după ce nici nu se mai putea folosi.

În legătură cu aceste acțiuni mari s'au dat în numeroase părți învecinate, spre vest de Tahure, ciocniri și atacuri de artilerie, cari au fost pretutindeni zădărnice.

Pe țărmul stâng al Meusei am ocupat părți din șanțurile franceze lângă înălțimea 304 și am respins un atac de granate, aruncate cu mâna. Pe țărmul drept a atacat dușmanul alaltăieri și ieri, în repetite rânduri, cu puteri mari, nouă, pozițiile germane de pe „Pământul rece” și mai ales fortul Thiauomont, a suferit însă pierderi grele, în focul nostru de oprire, fiind silit a se retrage.

În văzduh dușmanul a fost foarte vioiu. Aeroplanelor noastre au silit pe dușman în multe locuri să înceapă lupta, mai ales pe frontul atacat și în ținutul Meusei, unde a doborât 15 sburători dușmani și anume 8 Englezi și 3 Francezi, cari au căzut în liniile noastre. Locotenentul Baron Althaus a pușcat al șaptelea aeroplan. Noi nu am pierdut nici un aparat, deși mai mulți inși au fost răniți pe aeroplane.

Germania și România.

În mai multe articole, ce s'au publicat în coloanele gazetei noastre am arătat, în mai multe rânduri, însemnătatea politică, ce o reprezintă tratatul economic încheiat între puterile centrale și România. Acest tra-

tat înseamnă fără îndoială o depărtare categorică de politica ententei. Așa l-au privit cercurile ententei, dar mai cu seamă, au spus o limpede foile rusești, cari strigau în gura mare, că România s'a aliat cu puterile centrale. Ziarul *N. Zürich. Zeitung* însă nu e de părerea aceasta, după cum reiesc din articolul, ce-l publicăm mai la vale, ca să vadă lumea cum se cugetă și alții. Se vede că de astădată correspondentul acestui ziar a fost rău informat.

Iată articolul:

După o șovăire de un an și jumătate în relațiile sale față de puterile centrale, a făcut România prin cunoscuta convenție comercială, legată mai întâi cu Germania apoi și cu Austria — un pas, care ar fi privit fără îndoială ca o schimbare a ținutei sale față de aceste puteri, dacă n'ar fi lucrul acesta contestat atât de vădit de întreaga conduită a României.

Raționamentul de care s'a condus statul român la încheierea acestei convenții economice cu puterile centrale, e de așa natură, încât nu are nici o influință asupra politicii țării. În realitate România a lucrat numai constrânsă de motive economice, însă fără nici un scop politic, când a încheiat convenție economică cu acele puteri, cari sunt mai aproape și în momentul de față pentru dânsa mai folositoare din punct de vedere economic. Nu și-a luat asupra sa nici o îndatorire de ordin politic. Aceasta se vede destul de lămurit din răceala ce durează încă în relațiile sale cu Austria, mai departe din propaganda intervenționistă, căreia nu i se mai poate pune nici — un stăvilor, și căreia parcă nici guvernul însuși nu i se opune cu energia recerută. (Guvernul românesc le dă destule dușuri recl. demonstrațiilor. N. Tr.) După cum se știe, aderenții lui Take Ionescu, între cari se găsește un număr considerabil de înalți funcționari dătători de ton, au înapoiat decorațiunile primite în decursul timpului dela autoritățile puterilor centrale; — un act de opoziție nu prea delicată față de politica germano-austriacă și foarte caracteristic pentru politica urmată de *Brătianu*.

Ținuta României e și acum ca și mai înainte vădit ententofilă (?) deși acum e mai precaută și cu mai multă considerație față nouișei aliați economici, decât cum a fost astă iarnă. România a recunoscut, că e vecină a Austriei, apoi în lipsa completă a comunicației cu puterile occidentale, nu i se dă altă posibilitate, decât să între în convenție economică cu vecina Austrie și cu Germania, care convenție nu e posibilă cu prietenii săi prea îndepărtați și cu cari îi lipsește orice contact geografic. Deaceia a legat faimoasa convenție cu puterile centrale, nu prea simpatice populațiunei țării românești. (Pare că Rușii le sunt dragi?)

E de notat, că cercurile germane după cum se pare dau prea multă importanță noilor relații cu România, cu toate că românii vorbesc pe față de această convenție ca de o bună parte cu un client nu prea simpatice. Într'adevăr Germania se poartă de prezent față de Români cu o deosebită considerație în speranța ca legătura economică să o tranșună și pe teren politic.

Și trebuie să recunoaștem, că dacă e îndreptățit cineva să aspire la prietenia României, aceasta e Germania. De prin anii 80 ai secolului trecut lucrează Germania în România, ca s'o ridice din punct de vedere cultural, economic și politic, și nu puține progrese, ceea ce fac azi mândria Românilor, au să le mulțumească acestia influinței germane în

România. Germanii au adus în locul ușurinței și superficialității de până atunci, stabilitatea, sobrietatea în gândire și seriozitatea mai mare în felul de a concepe viața, și și-au asigurat un loc însemnat în comerțul și industria țării, totodată însă au dat și pe cetățenii statului român, să îmbrățișeze carierele acestea, până aci foarte puțin cultivate de dânsii. Și în știință și literatură s'a observat în timpul din urmă influința germană. Avântul ce se observă pe terenul cultural, și care se numește »direcția nouă« este produs de răspândirea operelor culturale parte germane, în original, parte în traduceri. Tinerii români au început să cerceteze universitățile germane, iar influința educației germane s'a arătat în toate privințele de bună, atât asupra carierei lor de mai târziu, cât și asupra mediului cei inconjoară căci și-au însușit dela nemți iubirea de muncă și însuflețeau pentru ideal, nu însă și vederile politice.

Ba încă cu timpul a început să se resimtă oarecare trebuință de a da dezvoltării culturii române o direcție în spirit german, ceea ce se poate vedea din considerațiunea tot mai mare, de care se bucură școlile nemțești înființate în diferitele centre ale țării. Astfel lupta ce se dă între influința germană și franceză pe acest teren se desvoltă în favorul celei dintâiu, ba chiar și bătrânii boeri cari și-au primit educația în Franța au început să se împace cu »noua direcție« și să fie mai îngăduitori față de nemți, pe cari de altfel nici azi nu-i privesc cu ochi buni.

Astfel stând lucrurile, pe lângă cari se mai adaugă și relațiile totdeauna prietenești între casele domnitoare, germanii socoteau, că la un eventual războiu să i poată felicita pe Români între aliații lor. Aceasta speranță însă nu s'a împlinit, căci poporul român a pașit pe calea dictată de legăturile de rasă și de limbă, manifestându-și simpatia pentru Franța, la care s'au alăturat încetul cu încetul toți bărbații români, cari se bucură în urma poziției ce-o ocupă de mare influință în conducerea țării românești (nu-i tocmai așa! N. Tr.)

Chiar și măsurile luate de statele ententei în ultimul timp contra României spre a se asigura de eventuale surprinderi — astfel închiderea graniței rusești și deseale espresii de neîncredere ale unor ministri ai ententei la București nu fac impresie într'adevăr noplăcută asupra celor dela conducere. Românii s'au învățat cu necazul acesta. Astfel stau în portul Marseille de luni de zile mărfuri (muniție și alte articole trebuincioase pentru echipamentul armatei române) și nu pot fi aduse în România căci guvernul francez nu voește să le extradere. Însă acestea și altele de felul acestora nu prea dau mare bătaie de cap Românilor după cum se vede.

Pentru ținuta României e dătător de ton un singur lucru: *forța foarte considerabilă a puterilor centrale pe de-o parte, și poziția geografică a României, pe de altă parte.* Un înalt ofițer și membru al statului major român ar fi făcut deună-zi declarația foarte semnificativă pentru guvernul român: »România trebuie să stea locului, pentru că așa pretind considerațiile strategice ale frontului său. De fapt un războiu contra puterilor centrale și contra Bulgariei, ar da posibilitatea acestora, ca să ocupe în scurt timp cea mai importantă parte a țării, căci lungimea frontului român — Carpații și Dunărea — ar fi mai mare de 1500 Km. și

apărarea unui astfel de front. foarte anevoios și din punct de vedere strategic e azi imposibilă pe lângă noul fel de a purta războiul.

Acesta e principiul singur conducător azi în politica României, și de aceea nu se poate face nici o concluzie asupra politicii românești din susnumita convenție economică. Dealtfel statul român și-a păstrat până azi mână liberă în ce privește viitoarea sa atitudine, și nu va abdice de aceasta sub nici-o condiție. până când nu-și va putea face o *icoană clară* despre starea generală a lucrurilor.

DEPEȘI

Luptele cu Rușii.

Budapesta 3 Iulie. În Bucovina nu s'a întâmplat nimic de seamă. Spre vest de Kolomea și spre sud de Nistru se desfășură lupte noi. Spre vest de Tarnopol trupele noastre și cele germane au recucerit înălțimea Worjowk, unde s'au dat lupte întinse. Am prins 7 ofițeri și 892 soldați și am luat șapte mitralieze. Trupele, cari stau sub cehanda generalului Linsingen au câștigat și alături tereni în multe locuri. Numărul prizonierilor și prada crește. Atacurile rusești le-am respins.

Frontul italian.

Budapesta 3 Iulie. În partea de jos a platoului Doberdo au continuat Italienii bombardarea înverșunată a artileriei. Nici atacurile spre sud de Selz nu au conținut. Toate silințele dușmanului au fost zădarnice, mulțumită vitejiei trupelor noastre. Intre Etsch și Brenta s'au repetat atacurile numeroase ale Italienilor, dar toate au fost respinse. Alături am prins 10 ofițeri și 500 soldați.

Acuma se decide războiul.

Lugano. Giornale d'Italia spune într'un articol mai lung, că peste câteva zile Ententa, va intra în acțiune și pe frontul oriental, și că astfel nu peste mult se va începe epoca hotărâtoare a războiului.

Ofensiva Englezilor.

Maiorul Moraht scrie în »Berliner Tageblatt« despre ofensiva Englezilor:

»Ofensiva Englezilor a început. Ei lucrează foarte sistematic și foarte precaut și trimit iscoade în multe locuri prin atacuri mici de trupe, lipsite de vre-o însemnătate strategică. Tunurile lor bat la mari depărțări și dispun de mare cantitate de muniții. În curs de atâtea luni și prin atâtea primejdii, Anglia și a transportat fără întrerupere muniția peste canal. Dușmanii noștri engiezi sunt scutiți de slăbiciunea Italienilor de-a se lăuda prea mult și a vedea, în succese mici și neînsemnate, lucruri mari. Englezii sunt cumpăniți și nu se prea laudă, deaceia recunoaștem și noi în acțiunea lor voința puternică, de a stărui până la o învingere, fără privire la durata timpului. Anglia a ajuns cu acest principiu al său, să fie privită ca mântuitoarea din primejdie a aliaților săi, cecace îi dă o importanță politică superioară. Unele gazete spun, că generalul Joffre ar socoti de prea grăbită o ofensivă a Englezilor, ce ar începe acum, cecace nu i de crezut. În apus toți așteaptă cu încordare desfășurarea evenimentelor. Ceeace am mai spus odată, o repetez: Fără o răfuială serioasă cu Anglia pe câmpul de războiu din vest, nu ne vom apropia cu nici un pas de pace.

Informațiuni

Sibiu, 3 Iulie n.

Mitropolitul Vladimir... Sub acest titlu cunoscutul nostru scriitor EmM Isac scrie în „Gazeta Transilvaniei“ următoarele înduioșătoare rânduri despre figura patriarhală a mitropolitului bucovinean:

Il văd în fiecare zi: alb, blând, tăcut.

Și împarte bomboane la copii, bani la cerșitori, și adesea se oprește și privește în soare. O, ce luminos e soarele — se întreabă poate — și oamenii seucid!

Alb, blând, tăcut.

Mitropolitul Bucovinei astăzi se plimbă pe străzile Clujului, și-i sărută mâinile femeile și copii, căci mitropolitul Vladimir este foarte alb la păr și foarte blând și foarte bătrân.

Și tiptil pășește. Și arareori grăește.

O, războiul i-a închis gura de aur.

Il văd în fiecare zi: alb, tăcut, blând.

— Excelență, — îi spui, — nu poți vorbi ceva despre războiu?

Aș vrea să scriu, ce simți, ce-ai văzut, ce știi?

Și Mitropolitul răspunde încet:

— Fiule, n'am nimic, nimic de spus.

N'are nimic de spus. Mitropolitul Bucovinei se plimbă astăzi pe străzile Clujului. Asemeni unui patriarh, înduioșează bătrânețea lui. E atât de tăcut și atât de blând ca un sfânt, și cum se duce tiptil pe stradă, cu pași mărunți, proptit pe baston de abanos, cu cruce de aur la piept, îmbrăcat în haină neagră, cu potcap, îmi aduce a-minte pe Cantemir...

Il văd în fiecare zi. Alb, tăcut, blând.

L-am văzut și astăzi: mângâia o văduvă și arunca miez de pâine porumbeilor...

Mitropolitul Bucovinei.

Reprezentanție de războiu în Sibiu.

Sâmbătă în 1 Iulie st. n. publicul mare sibian a avut ocazie să-și facă o idee mai clară despre evenimentele mari ale războiului crâncen de astăzi. În teatrul orașenesc din loc s'au reprezentat din partea d-lui căpitan M. Mangesius mai mult de 200 chipuri și icoane din războiu cu schiopticonul.

Reprezentanția s'a făcut cu scopul de a prezenta situația de pe câmpurile de luptă în adevărata ei lumină, ca astfel să se înrădăcineze și mai mult în inimile celor rămași acasă credința neclintită în biruința armelor noastre. Toate chipurile au fost însoțite de explicații precise ale conferențiarului, care la începutul prelegerii a scos la iveală, că ministerul nostru de războiu s'a văzut îndemnat a dispune pregătirea unor fotografii fidele despre întâmplările mai marcante ale războiului și a le răspândi nu numai în țările aliate cu noi, ci și în țările neutre, ca astfel și neutralii să se convingă despre apucăturile, prin cari antanta voia cu orice preț să întunece adevărul. Căci icoanele luate de pe câmpul de luptă din partea biroului de presă al ministerului nostru de războiu și publicate în o revistă întocmită anume spre acest scop. într'adevăr sunt în măsură a dovedi tăria și însuflețirea neșarmurită a vitejilor noștri și astfel neutralii vor ști pe care parte este adevărul. Revista edată de biroul de presă al ministerului de războiu se răspândește în cercuri foarte largi și până acum s'a răs-

pândit în număr de o jumătate de milion de exemplare.

Chipurile arătate cu ocazia acestei reprezentanții de dl. Mangesius ne înfățișază înaintarea glorioasă a trupelor noastre, desfășurarea liniei de bătaie pe diferitele fronturi, mijloacele de luptă și efectele lor. S'a putut vedea cu câte piedeci au să lupte vitejii noștri pentru apărarea patriei străbune apoi s'a putut convinge privitorul chipurilor despre duhul creștinesc, cu care în sevicul nostru sanitar sunt tratați soldații răniți ai dușmanului, ajunși prizonieri, vedem prada foarte însemnată câștigată în biruințele noastre, și vedem cu câtă tehnică prefacem noi armele capturate în arme; pe cari apoi le folosim cu mult efect împotriva celor ce ni le-au destinat nouă.

Partea privitoare la ravagiile războiului face să se încredințeze privitorul în faptul, că urmările războiului le agravează în mare parte și lipsa de umanitarism a dușmanilor noștri, cari nu se înspăimântă a îndrepta armele lor chiar și împotriva locașurilor zidite în timp de pace pentru preamărirea lui Dumnezeu.

Alimentarea armatei e condusă, conform chipurilor prezentate, cu o nespuse de desăvârșită măiestrie. Greutățile mari ale transportării alimentelor ne trec pe dinaintea și văzând cuptoarele improvizate prin locuri prăpăstioase pentru facerea pâinii ne putem închipui mai bine, ce însemnează rugăciunea noastră zilnică către Dumnezeu pentru a ne da pâinea cea de toate zilele.

Apoi ni se arată chipurile glorioase ale comandantilor trupelor noastre și la sfârșitul prelegerii ni se aduce înaintea ochilor icoana Prealuminatului nostru rege Francisc Iosif I., care reprezintă dreptatea, pe care vom prin acest războiu să o punem și la inima dușmanilor noștri. Sabia noastră acum e scoasă pentru apărarea drepturilor strămoșești și avem toată credința, — zice conferențiarul, — că nu o vom pune în teacă, decât cu cinste și la nici un caz înainte de biruința cauzei noastre drepte.

Condamnarea întregii redacții a unei reviste. Procuratura regească din Budapesta a intentat proces revistei „Fidibus“ pentru trei ilustrațiuni, o poezie și șase articole, apărute în n-rul din 10 Septembrie 1915 al ei și a și confiscat-o. Procuratura a ridicat acuză contra desenatorului Zorád Géza, a redactorului Radnoti Iozsef și a autorilor: Suchy Árpád, Szenes Béka, Glüch (Tálgy) László, Várnai Istvan, Solaninkó Iozsef și Farkas Miksa, pentru delict de presă săvârșit contra moralității. Procesul a fost pertractat eri la tribunalul din Budapesta. Toți acuzații au fost declarați vinovați și pedeapsa ce li s'a dat a fost următoarea: Zorád Géza 7 luni închisoare și 10 coroane amendă în bani, iar ceilalți fiecare câte 14 zile închisoare și câte 200 coroane amendă. Atât procurorul cât și acuzații au apelat sentința.

S'a deschis granița româno-bulgară. Din Giurgiu se comunică ziarelor bucureștene că Bulgarii au deschis granița pentru trecerea de persoane și mărfuri în punctele Sistov și Lompalanca.

După tulburările din Galați. La îetruirea de Joi a muncitorilor bucureșteni, în care s'a protestat contra purtării autorităților cu prilejul tulburărilor din Galați, s'a votat o rezoluție, în care se spune că muncitorii nu vor înceta lupta până când guvernul nu va declara în fața lumii întregi, că el dorește o neutralitate cinstită.

Consiliul de miniștri întrunit alaltăeri a hotărât în vederea agitației muncitorimeii să oprească orice demonstrații pe stradele Capitalei. Adunări se pot însă ținea în locuri închise.

Cu privire la regretabilele tulburări de Duminecă din Galați, în decursul cărora au fost uciși și răniți mai mulți muncitori și soldați, oficiul guvernului „Viitorul“ publică următorul comunicat:

În urma constatărilor făcute în localitate de autoritățile administrative și judecătorești, reese în mod neîndoios că incidentul dureros dela Galați a fost rezultatul provocărilor unor agenți instigatori. Instruc-

ția își urmează cursul. Cei vinovați vor fi pedeșiți, neputându-se admite atacurile violente contra armatei, care a fost silită să se apere făcându-și datoria.

Prefectul județului și primul procuror, deși luaseră măsurile pentru menținerea ordinii, nu se găseau la fața locului în momentul conflictului. Autoritățile civile erau reprezentate numai prin directorul prefecturii poliției.

Demisia prefectului județului a fost primită. Primul procuror a fost transferat.

O nouă foale românească. În Caransebeș — scrie „Brassói Lapok“ — va apare peste câteva zile o nouă foale românească sub numele de „Viitorul“. Redactorul și editorul acestei foi nepolitice, care va apare de trei ori la săptămână va fi dl Constantin Savu, fostul redactor responsabil al „Românului“.

Recensementul vitelor cornute și a callor în România. Conform recensementului ultim se află în România 1.288.000 cai și 2.937.000 vite cornute. În anul 1908 România a avut 807.704 cai și 2.585.000 vite cornute.

Fabrică de gunoale artificiale în Ardeal. În Budapesta s'a constituit zilele trecute o mare societate pe acții cu capital de K 5 milioane, întemeiată cu scop de a exploata gazul metan dela Bazna la fabricațiunea gunoalului artificial. Fabrica care va fi una din cele mai mari din țară va fi clădită în Diciosânmărtin. Societatea stă sub patronatul „Băncii de credit“ și a „Băncii comerciale ungare din Pesta“ și a încheiat deja contract cu „Societatea pentru gazul metan“ întemeiată și aceasta nu de mult — asupra furnisării a circa 170 milioane metri cubici de gaz metan pe an.

Prin întemeierea celor două societăți: a „Societății pentru fabricarea gunoalului artificial“, se deschid cele mai frumoase perspective pentru viitoarea dezvoltare a industriei, ca și a agriculturii ardelenice. (R. E.)

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului“.

Numeri singuratici din Foia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:

Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Săsciori: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satni nou: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghloroc: Augustin Butariu	Sebeșul rășesc: Librăria Erich Hutter
Băița: Ioan Belea	Hajmoskér: Librăria Szabó Károly	Sibiiu: Librăria „Foia Pop.“ Trafica Earbu
Beiuș: Librăria „Doina“	Hațeg: Nicolae Sbuhea	„ Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Țintea	„ Karl Engber
Blaj: Librăria Seminarială	Königsfeld-Brünn: Vilibald Sobol	„ Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva“	Lipova: Onuț Moldovan	„ Laj. v. Nemeth
Brașov: „Brassói Lapok“	Lugoș: Librăria Gh. Țăranu	„ Jahota
Brünn: Fried. Irrgang Brüder Witzek Arnold Borkovec Fany Endlicher	Oraștie: Weiss Dezső	I. Binder
Cluj: Petru Barișiu Grünfeld Jozsefne Jokai Tözsdé Lucay Tözsdé	Oravița: Librăria I. E. Țăranu	Turda: Librăria Poporală
Deva: Libr. Schuller Albertnei	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșeș: Amalia Kirchner
	Rășinari: Bucur Țincu	Viena: Comitetul de caritate al Capelei române pentru soldați rom. răniți. (le imparte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	Ilie Radu, I. Waifischg. 8
		Trafica A. Locatelli VII Mariabilferst. 72
		Vințul de jos: Filiala „Ardeleana“

În toate aceste locuri se află „Foia Poporului“ în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiiu, dupăcum e depărtarea.

Foia de Joia-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori se vândă foia, sau ne poate recomanda vânzătorii de foi în orașele și satele unde nu sunt, se binevoiască a scrie la Administrația „Foia Poporului“, de unde va primi condițiile. Dela vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea nouilor abonați.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligentă și țărani dela sate, ne adresăm cu rugărea, să binevoiască a lăți cât mai tare foia noastră în cercul cunoșcărilor lor.

„Foia Poporului“ se poate abona: cea de Dumineca singură, ca și până acum, sau la oaltă cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foilile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foia de Dumineca:
Pe un an . . . . . K 5,40
Pe o jumătate de an . . . . . „ 2,70

Foia de Marția și Sâmbăta:
Pe un an . . . . . „ 8—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 4—
Pe trei luni . . . . . „ 2—
De acum până la Anul nou „ 6—

Cine dorește să cunoască „Foia Poporului“, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de precă gratis din foia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, dupăcum va dori

Cele mai frumoase

≡ **Illustrate** ≡

Vederi din Sibiiu. Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, în Librăria dela

„**Foia Poporului**“
SIBIIU.

Strada Măcelarilor Nr. 12

Probați numai odată și vă veți convinge.

Mape de vânzare

Mapa Europei . . . . . K 1,80
„ Rusiei cu Galiția 1,20
„ Franței cu Belgia 1,20
„ Țărilor balcanice 1,70
Se află de vânzare la

Administrația „**FOIA POPORULUI**“

Pentru porto recomandat este a adăuga 35 bani deosebit.